

АКТИВНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ РАДІОЛОГІВ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ У ЗАХІДНОМУ НАПРЯМКУ

Бойко А.Р., Коваленко Ю.М.,
ІВЦ "Медицина України", Київ

Ні, поки майже всі ще на місці, незважаючи на те, що вже є безвіз. Так сталося, що останніми роками майже всі радіологічні заходи відбуваються або в Києві, або на захід від нього. І відповідь на питання, чому це так, дуже проста — головні фахівці та голови осередків Асоціації радіологів України активніші на правому березі Дніпра. Тому більша частина курсів Української школи безперервної післядипломної освіти в радіології (УШБПОВР) імені проф. М.І. Спужяка, шкіл цифрових рентгенівських технологій та курсів для рентгенлаборантів проходить саме там. А за ними в західні області переміщуються і конференції профільних радіологічних асоціацій: їх і запрошують туди, і приймають гарно. Так за останні 3 роки тільки двоє курсів УШБПОВР пройшли на сході від Києва: в Харкові та Кропивницькому. Всі інші активності, як мінімум рентгенологів, відбуваються на заході від столиці. І цей рік не став винятком. У першому півріччі на заході від Києва пройшли двоє курсів УШБПОВР та курси для рентгенлаборантів і ще 2 семінари для рентгенологів відбулися у Києві, але все по порядку.

Приємно відзначити, що цього року перший захід рентгенологічної спільноти пройшов у Києві, де 23 лютого у Міжнародному виставковому центрі відбувся семінар «Цифрові технології в рентгенології», присвячений 70-річчю керівника Центру рентгенівських технологій АРУ проф. Мірошніченка С.І.. Після привітань з ювілеєм Сергій Іванович розповів учасникам семінару про 20-річний розвиток вітчизняної цифрової багатокамерної технології візуалізації рентгенівських зображень, яка у світі отримала назву PSA (Photo-diode Sensors Array) technology і за 20 років пройшла шлях від цифрової скринінгової рентгенографії до рентгенівського томосинтезу та конусно-променевої томографії. До програми семінару було включено кілька доповідей з організаційно-технічних питань: «Цифрова технологія візуалізації як необхідна умова забезпечення ефективності рентгенодіагностики в сучасних умовах» (Коваленко Ю.М., Київ), «Модернізація працюючого рентгенівського обладнання як найекономішій шлях до цифрової рентгенодіагностики» (Балашов С.В., Київ), «Цифрова базова рентгенографічна система — раціональний варіант для рентгенівських відділень поліклінік» (Динга В.П., Кишинів) — та з клінічного застосування цифрової багатокамерної технології візуалізації рентгенівських зображень: «Цифрова рентгенодіагностика патології органів грудної клітки» (Дереш Н.В., Київ), «Використання томосинтезу на рентгенографічному комплексі з лінійною томографією» (Косенко М.О., Київ), «Цифрова рентгенодіагностика скелетно-м'язової системи» (Шармазанова О.П., Харків), «Цифрова рентгенодіагностика в педіатрії» (Урина Л.К., Київ).

Особливий інтерес аудиторії викликали доповіді Дереш Н.В. та Косенко М.О., в яких було наведено діагностичні рентгенівські зображення, отримані в режимі томосинтезу. І хоча сьогодні в Україні в медичних закладах країни працює понад тисячу цифрових багатокамерних рентгенівських приймачів, учасники семінару з жалем відзначили той факт, що наразі понад 80% таких приймачів йде на експорт, в той час тоді як в Україні на цифрову технологію переведено лише трохи більше 15% рентгенівського обладнання.

Регіональні радіологічні заходи цього року вже традиційно почалися у Вінниці, де 7 квітня у конференц-залі обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова було проведено 17-і курси УШБПОВР «Променева діагностика захворювань суглобів», під час яких групою лекторів із Києва та Харкова було прочитано курс лекцій, а саме:

«Рентгенодіагностика травматичної нестабільності кистьового суглоба» (Шармазанова О.П., Харків), «Випадок хронічного мультифокального небактеріального остеомиєліту» (Урина Л.К., Київ), «Подагра: критерії діагностики» (Шармазанова О.П., Харків), «Променева діагностика вроджених та набутих захворювань кульшового суглоба у дітей» (Лисенко Н.С., Харків), «Помилки рентгенодіагностики патології кульшових суглобів у дітей» (Урина Л.К., Київ), «Зміни кісткової тканини при цукровому діабеті» (Шармазанова О.П., Харків), «Можливості підвищення ефективності рентгенодіагностики за рахунок використання новітніх технологій» (Коваленко Ю.М., Київ).

Місяцем пізніше, знову ж у Вінниці, відбулися курси для рентгенлаборантів, під час яких із слухачами було проведено 4 тематичних інтерактивних занять:

1. «Професійна підготовка рентгенлаборантів. Організація роботи рентгенівського кабінету. Основні нормативні документи, якими мають керуватися у своїй роботі рентгенлаборанти» (модератор Кметюк В.М., Івано-Франківськ).

2. «Особливості спілкування рентгенлаборанта з пацієнтом. Етичні питання в роботі рентгенлаборанта» (модератор Дьолог М.І., Тячів).

3. «Питання якості та безпеки в цифровій рентгенодіагностиці» (модератор Коваленко Ю.М., Київ).

4. «Контроль технічного стану цифрового рентгенівського обладнання як важлива складова забезпечення якості рентгенодіагностичного процесу. Поточний контроль якості рентгенодіагностичного процесу» (модератор Балашов С.В., Київ).

Особливістю занять було те, що кожне з них складалося з кількох інформаційних блоків модераторів, які чергувалися з блоками питань до аудиторії з подальшим колективним пошуком правильної відповіді. Це дозволило залучити слухачів до більш активного сприймання інформації.

Тут слід зауважити, що курси для рентгенлаборантів проходять у Вінниці регулярно. Останні відчують увагу до себе і з задоволенням беруть участь у роботі місцевого осередку ВАР-АРУ, який сьогодні є найбільшим у країні, хоча Вінницька область не виділяється ні територією, ні населенням. Мабуть, досвід вінничан слід взяти до уваги: оскільки рентгенлаборантів у нас вдвічі більше, ніж радіологів, у Всеукраїнській асоціації рентгенологів і Асоціації радіологів України є потужний резерв у збільшенні чисельності.

19 травня 2017 р. у Лалово, що поруч із Мукачево, пройшли вже 18-і курси Української школи безперервної післядипломної освіти в радіології ім. проф. М.І. Спужяка «Променева діагностика захворювань суглобів та туберкульозу легень», присвячені 25-річчю Асоціації радіологів України. Проведення радіологічних заходів у цьому місці вже також стало доброю традицією: вже втретє готельний комплекс «Золоті ворота» приймав у себе радіологів!

До програми цих курсів було включено сім лекцій: «Можливості підвищення ефективності медичної допомоги на первинному рівні за рахунок використання новітніх технологій у рентгенодіагностиці» (Коваленко Ю.М., Київ), «Рентгенодіагностика травматичної нестабільності променево-зап'ясткового суглоба» (Шармазанова О.П., Харків), «Променева діагностика поєднання раку та туберкульозу легень» (Шаповалова В.В., Харків), «Зміни кісткової тканини при цукровому діабеті» (Шармазанова О.П., Харків), «Подагра: критерії діагностики» (Шармазанова О.П., Харків), «Інноваційні технології сучасних методів візуалізації в радіології від компанії-виробника SHIMADZU CORPORATION (Японія)» (Поповичев К.М., Київ), «Як обладнати кабінет променевої діагностики для первинного рівня медичної допомоги» (Коваленко Ю.М., Київ) — та 2 майстер-класи «Диференційна променева діагностика туберкульозу легень» (модератор Шаповалова В.В.) та «Диференційна променева діагностика захворювань суглобів» (модератор Шармазанова О.П.). Завершення навчальних курсів майстер-класами для закріплення викладеного у лекційному курсі матеріалу, які за зразком Європейської школи радіології проводяться в інтерактивній формі, дозволило залучити до обговорення програмних питань фактично всіх слухачів курсів. Жвавий інтерес у учасників курсів викликала доповідь Поповичева К.М. з технічної реалізації та клінічного застосування рентгенівського томосинтезу. Слід зауважити, що партнерами навчальних курсів УШБПОВР у Лалово, крім фірми «Укрмедексперт», яка представляє в Україні японського виробника радіологічного обладнання SHIMADZU CORPORATION, виступили група компаній «Телеоптик», підприємство «Союз медицини та технологій» і провідний вітчизняний виробник ліків — компанія «Фармак». І це добра ознака: є надія на те, що навчальні курси в регіонах будуть проводитися частіше і кількість їх учасників буде зростати.

Завершення активності українських рентгенологів у першому півріччі також відбулося у Києві, де 6 червня пройшов науково-практичний семінар на тему «Роль комп'ютерної томографії у диференцій-

ній діагностиці патології легень», присвячений 25-річчю Асоціації радіологів України. Особливістю семінару було те, що він проводився у формі вебінару, тобто крім понад 50 учасників, які перебували у залі, ще 11 рентгенологів брали on-line участь у ньому за допомогою Інтернету. До того ж з лекціями перед слухачами виступали і радіологи, і клініцисти, що дозволило з різних боків подивитися на питання, що обговорювалися.

Відкрила семінар президент АРУ Ялинська Т.А., яка у своєму привітанні учасників семінару наголосила на тому, що основне завдання АРУ — це постійне вдосконалення професійної підготовки радіологів. Семінар складався з двох частин, перша з яких була присвячена особливостям променевої діагностики раку легень, а друга — диференційній діагностиці ідіопатичного легеневого фіброзу.

Першу частину семінару відкрив професор Ковальов А.А. із Запорізької медичної академії післядипломної освіти, який розкрив нові підходи до лікування в онкології і, зокрема, акцентував увагу на використанні імунотерапії. Він наголосив на підвищенні ефективності лікування при призначенні імунотерапії, оскільки, порівняно з цитостатичною терапією, вона має набагато ширші показання для призначення і менший перелік протипоказань. Проте під час її проведення виникають так звані «псевдопрогресії», виявлення яких не має стати причиною зупинки терапії, як це має бути в разі виявлення справжньої прогресії новоутворення. Диференційній діагностиці справжніх та псевдопрогресій була присвячена окрема презентація Миліана Ю.П. з Львівського державного онкологічного регіонального лікувально-діагностичного центру, яку він прочитав після лекції з особливостей використання комп'ютерної томографії для діагностики раку легень.

Друга частина семінару почалася лекцією провідного наукового співробітника Національного інституту фтизіатрії та пульмонології імені Ф.Г. Яновського д. мед. н. Дзюблика Я.А., який розкрив сучасний погляд на проблему встановлення діагнозу ідіопатичного легеневого фіброзу та новий підхід у лікуванні цієї хвороби. Після закінчення презентації йому була задано значну кількість запитань, що свідчить про актуальність обговорюваної теми.

Семінар завершився лекцією «КТ діагностика інтерстиціальних захворювань легень: у фокусі ідіопатичний легеневий фіброз», яку прочитала радіолог з київського діагностичного центру «Омега» Дереш Н.В. Вона відповіла на основне запитання аудиторії: «Що має знати радіолог при ІЛФ та який патерн необхідно вказувати». У останній частині презентації Наталією Володимирівною було розглянуто конкретні клінічні випадки, а також висловлено погляд на використання рентгенівського томосинтезу для діагностики ідіопатичного легеневого фіброзу як альтернативу комп'ютерній томографії.

Усі учасники семінару високо оцінили проведений захід та запропонували повторити прочитані лекції в Одесі, а також висловили щире подяку його партнерам — компаніям «Roche» та «Телеоптик» — і технічному організатору — Видавничо-інформаційному центру «Медицина України».

Київ, 23 лютого 2017 р. Професор Мірошніченко С.І. розповідає учасникам семінару про досягнення вітчизняних науковців та інженерів

Київ, 23 лютого 2017 р. Президент АРУ Рогожин В.О. вітає ювіляра

Вінниця, 7 квітня 2017 р. Професор Шармазанова О.П. відкриває 17-і курси УШБПОВР

Вінниця, 17 травня 2017 р. Кметюк В.М. знайомить учасників курсів рентгенлаборантів із чинними нормативними документами, які регулюють їх професійну діяльність

Львів, 19 травня 2017 р. Учасники 18-х курсів УШБПОВР

Київ, 6 червня 2017 р. Президент АРУ д. мед. н. Ялинська Т.А. відкриває семінар-вебінар, присвячений 25-річчю Асоціації

Київ, 6 червня 2017 р. Учасники семінару-вебінару, присвяченого 25-річчю АРУ, уважно слухають цікаві лекції